

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

An exco[m]municatis dabitur eucharistia

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

folium XXXIII

recipiunt sicut an. Sed epilepsia fit in tpe breui. z illa inducit morbu cadu-
cum. ita tñ q̄ mente z sensum impedit. sicut pz in his qui morbu caducū
ad duas vel ad tres horas patiuntur. Sed tñ cessante infirmitate. tunc ca-
les possunt cōicere. z hoc littera intendit dicere

ifirm^o excoīcatus accipe christi

Eger bannitus cupiens sibi sumere corpus
excoīcatus a quacūq; cā excoīcatus

Dic absoluator pro re quacūq; ligatus

.i. fuerit p̄da furtū huic cui ablatū est

Extiterit. res aut ablatum restituatur

s^c restitui poterit restitui ab excoīcatōe raptor seu fur

Si poterit. si non. tamen absoluator. et idem

absolutōis .i. ius s^c sacri instituerūt

Sub forma quam lex et euangelium statuere

a pctis infirmū .i. eger .i. excoīcatū

Prefbyter absoluat egrum. licet ille ligatum

s^c eē excoīcatū tutela s^c hoc fieri copiosa

Sedicat vel non. cautela requirit abundans

infirmi icolumes .i. desistat .i. publicis

Egri vel sani nisi cessent a manifestis

.i. pctis .i. eucharistia p̄uabūtur

Criminibus. pane celesti iure carebunt

s^c hoibz s^c p̄es instituerūt

Confessis vel contritis sancti statuerunt

christi .i. in agone mortis nullatenus

Corpus in extremis nunq̄ debere negari

pfessus z p̄tric^o p̄ pctō p̄mittit

Ille satisfacere si se pro crimine spondet

psanguinei eius deficere auxiliat ifirmo

Proximitas sua se moriente subuenit illi

s^c infirmo porrigas requiras

Sacramenta dei des. et nil inde reposcas

postulati aliqd recipe caute

Si nil poscenti tibi quid datur accipe tante

in mēse vna vice .i. laycus infirmus

Non nisi mense semel aliquis communicet eger

¶ Hec est vltima ps de sacro eucharistie. in q̄ autor ponit alias regulas
de mō sumēdi corpus christi. Et ptus sic p̄prehēditur in q̄rtuor regulis
Quaz p̄ma est. q̄ ois infirmus bāntus .i. excoīcatus cupies sumere cor-
pus xpi pfessus a sacerdote dz absolui a vinculo excoīcatōis z illi porrigē
debet corpus christi. Scda regula est ista. si aliq̄s confitet q̄ fecit furtum.

Summula Raymundi

vel spoliū. isti nō debet porrigi corpus xp̄i nisi p̄us restituat si p̄t habere. Si autē nō p̄t habere tūc p̄mittat ip̄i sacerdoti q̄ q̄n possit habere q̄ velit restituere. vñ b̄tus Auḡ. in decretis suis. Peccatū nō dimittit nisi ablatū tū restituat. Et si habet in possessione tūc debet simplr restituere. z illi non debet porrigi corpus nisi illud p̄us restituat vel satisfaciatur p̄ illo. ¶ Tercia regula est ista. q̄ ois eger vel infirm⁹ a vinculo excoīcatōis absoluitur. Si autē eger nō d̄t se eē excoīcatū tunc adhuc ipse sacerdos debet dicere excoīcationis absolutionē. q̄ forsan talis hō ignorāter incidebat excoīcatōis. ita q̄ locutus fuisset cū excoīcato. ¶ Quarta regula est. si aliquis infirmus vel sanus est in pctō mortali manifeste z nō vult se abstinere ab illo pctō tunc illi nō debet porrigi corpus xp̄i cū nō velit abstinere a tali pctō manifesto. nec vult imitari mentē sui p̄fessoris. ¶ Quinta regula q̄ sancti patres (vt sc̄tus Gregori⁹ z alij) instituerūt q̄ p̄fessis z p̄tritis nuncq̄ debet denegari corp⁹ xp̄i q̄uis sint magni pctōres. z maxime i agone mortis. si p̄mittūt satisfaciere q̄n p̄ualecāt. Si autē moriunt tūc debet p̄ximis eoz ammoneri vt satisfaciāt p̄ aiab⁹ eoz. ¶ Sexta regula est talis. q̄ q̄n das sacramentū sano vel infirmo tūc nō debes poscere ab eo premiū siue pecuniā capere. Rō est. q̄ si posceres seu postulares premiū tūc tu vederes sacramēta. z sic p̄mitteres symoniā q̄d est grāde pctm. vñ q̄tis accepistis gratis date. Tñ si nō poscis z tibi porrigeret pecuniā tūc illā debes valde caute recipere. z debes p̄siderare diligēter cui⁹ facultatis sit iste hō. nā si sit paup tūc nō accipe. si autē sit diues tūc caute recipias. ¶ Septima z vltima regula ē talis. q̄ ip̄e infirm⁹ nisi semel d̄z coīcare in mēse. h̄ est in q̄ttuor septimanis. z illud est intelligēdū de laycis. s̄ de infirmis claustralib⁹ nō est intelligēdū. q̄ isti om̄i die d̄nico p̄nt cōmunicare.

¶ Circa lrām est notandū. q̄ forma absolutōis ip̄i⁹ excoīcatōis quā ip̄e sacerdos d̄z tenere est talis. Ego absoluo te auctoritate ap̄loz Petri et Pauli a vinculo excoīcatōis quā incidisti. z restituo te sacramētis sancte matris ecclie in noīe patris z filij z sp̄s sci. Sed tñ si ip̄e p̄fites veller dice re q̄ nō eēt in vinculo excoīcatōis q̄re tūc eū absolueret a vinculo excoīcatōis. ibi d̄t q̄ p̄tāto q̄ forte talis p̄fites ignorāter est in vinculo excoīcatōis. s̄. q̄ forte loquutus est cū aliquo excoīcato.

¶ Secūdo est notandū. lrā d̄t q̄ sanus vel infirmus in pctō manifest⁹ nō d̄z coīcare. Pro q̄ nota q̄ crimē peccatoris est duplex. vel est manifestū vel occultū. Si ē manifestū tūc nullo mō d̄z illi porrigi corp⁹ xp̄i. Si autē est occultū a q̄ nō vult desistere. hoc est duplr. vel em̄ petit corpus xp̄i in manifesto vel in occulto. Si in facie ecclie z in manifesto petit corpus xp̄i. tūc nō debet illi denegari. rō est. q̄ si sacerdos denegaret ei corpus xp̄i tūc eēt reuelator criminis z p̄ditōr p̄fessionis. quia tunc homines circumstantes intelligerēt eū esse grandē pctōrem. z ideo si petit in manifesto sacerdos d̄z ei porrigere sup suam p̄sentia. Si autē ipse pctōr petit corpus xp̄i in occulto. tūc debet ei denegare.

¶ Tercio notandū est p̄ modū dubitatōis. q̄re sac̄m̄ eucharistie p̄ficiūt sub duplici specie. s̄. sub specie panis z sub spē vini. cū tñ sit ibi vnū sac̄m̄. Rūdet ad h̄ fm̄ doctores sacre scripture q̄ illd̄ sit p̄pter tres cās. Prīmā ponit sc̄tus Innocēti⁹ sup expōnem misse d̄ces. q̄ ih̄s p̄p̄ sua passione